

Sygn. akt VU 1559/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z wniosku E. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołań E. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 18 października 2013r. sygn. (...) i 27 listopada 2013r. sygn. (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje E. M. prawo do emerytury poczynając od dnia (...) 2013 roku.

Sygn. akt VU 1559/13

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 18 października 2013 roku i 27 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy E. M. prawa do emerytury.

Od powyższych decyzji wniósł odwołania w dniu 6 listopada 2013 roku i 3 grudnia 2013 roku wnioskodawca. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, iż przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach także przez cały okres zatrudnienia w Kombinacie (...) w B., tj. od 4 września 1979 roku do 28 lutego 1990 roku na stanowisku spawacza.

ZUS wnosił o oddalenie odwołań.

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2014 roku Sąd połączył sprawy z odwołań od wskazanych wyżej decyzji celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

E. M., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 23 września 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-8 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosi ostatecznie 12 lat, 9 miesięcy i 5 dni. Są to okresy

zatrudnienia od 1 kwietnia 1983 roku do 30 stycznia 1986 roku, od 21 stycznia 1987 roku do 28 lutego 1988 roku i od 1 września 1988 roku do 31 marca 1989 roku w Kombinacie (...) w B. na stanowisku spawacza oraz od 1 marca 1990 roku do 31 grudnia 1998 roku (z wyłączeniem okresów zasiłków chorobowych) w (...) na stanowisku montera kotłów i urządzeń pomocniczych.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 4 września 1979 roku do 28 lutego 1990 roku E. M. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Kombinacie (...) w B.. W trakcie zatrudnienia w ww. zakładach pracy w okresach od 31 stycznia 1986 roku do 4 grudnia 1986 roku oraz od 22 sierpnia 1989 roku do 31 grudnia 1989 roku pracował na budowach eksportowych w Iraku i Czechosłowacji. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca wskazał, że był on zatrudniony na stanowiskach montera – ślusarza. W umowie o pracę i angażach stanowisko pracy wnioskodawcy określano jako monter – ślusarz, monter konstrukcji stalowych, ślusarz-spawacz i spawacz.

(dowód: świadectwo pracy k. 12 w aktach ZUS, umowa o pracę k. 4, angaże k. 5-12 w aktach sprawy)

Przez cały okres zatrudnienia w Kombinacie (...) w B., a nie tylko w okresach zaliczonych przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Wnioskodawca spawał konstrukcje stalowe, belki, kształtowniki i żelbet. Wnioskodawca nie wykonywał prac ślusarskich i monterskich. Wnioskodawca zakładał brygadę spawaczy i nigdy nie pracował na innym stanowisku niż spawacz zarówno w macierzystym zakładzie pracy, jak i na budowach eksportowych.

(dowód: zeznania świadków T. D. i Z. O. k. 33-35, zeznania wnioskodawcy k. 33-35 w aktach sprawy)

Kombinat (...) w B. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporne)

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia całego okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) w B. (a nie tylko okresów uznanych przez ZUS), tj. od 4 września 1979 roku do 28 lutego 1990 roku, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy, staż pracy wnioskodawcy w takich warunkach wynosi łącznie więcej niż 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) 2013 ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego,

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresie od 4 września 1979 roku do 28 lutego 1990 roku w Kombinacie (...) w B. Sąd oparł się na zeznaniach świadków T. D. i Z. O. oraz na zeznaniach samego wnioskodawcy.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał w spornym okresie i w jakim wymiarze czasu pracy pracował. W oparciu o powyższe zeznania zasadne jest przyjęcie, że przez cały okres zatrudnienia w Kombinacie (...) w B., a nie tylko w okresach zaliczonych przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Wnioskodawca spawał konstrukcje stalowe, belki, kształtowniki i żelbet. Wnioskodawca zakładał brygadę spawaczy i nigdy nie pracował na innym stanowisku niż spawacz zarówno w macierzystym zakładzie pracy, jak i na budowach eksportowych.

W zeznaniach tych nie ma sprzeczności, są one logiczne i spójne. Organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności złożonych zeznań.

W świetle materiału dowodowego zebranego w sprawie nie budzi zatem żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornych okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A Dziale XIV, poz. 12 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, tj. prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym. Okres tej pracy, łącznie z okresem pracy w warunkach szczególnych niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi ponad 15 lat.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Na marginesie wskazać należy, iż zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych powinny także podlegać przypadające w okresie zatrudnienia w (...) w R. okresy niezdolności do pracy z powodu choroby wskazane w załączniku do świadectwa pracy (k. 5 w aktach ZUS). Do okresu pracy w szczególnych warunkach, o jakich mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno się bowiem zaliczać okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) – por. uchwał Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 roku w sprawie III UZP 10/03, Biuletyn SN 2003/11.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.